

Αθήνα, 24 Ιουλίου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής

Θέμα: «ΕΣΟΘΕ: Έξι χρόνια αδράνειας της κυβέρνησης της ΝΔ στέρησαν από τη χώρα ένα σημαντικό εργαλείο θαλάσσιας επιτήρησης»

Πριν ένα μήνα, ο πρωθυπουργός κ. Μητσοτάκης ενημέρωνε τον πρόεδρο της Δημοκρατίας πως πλοία του ελληνικού Πολεμικού Ναυτικού βρίσκονται προληπτικά έξω από τα χωρικά ύδατα της Λιβύης, ελέγχοντας για ροές παράνομων μεταναστών. «Δεν θα κάνουν κουμάντο οι διακινητές για το ποιος μπαίνει στην Ελλάδα» φέρεται να ανέφερε ο ίδιος κατά τη συνάντησή του με τον κ. Τασούλα.

Οι αντιδράσεις από αυτή την επικοινωνιακού χαρακτήρα δήλωση του πρωθυπουργού ήταν πολλές τόσο από τα κόμματα όσο και από εμπειρογνώμονες με γνώση του θέματος των μεταναστευτικών ροών, οι οποίοι ανέφεραν το προφανές, ότι δηλαδή είναι αδύνατος ο ουσιαστικός έλεγχος των ροών με αυτό τον τρόπο.

Η επικοινωνιακή διαχείριση του θέματος από τον πρωθυπουργό, η οποία παρεμπιπτόντως κοστίζει ακριβά στον ελληνικό λαό λόγω της σχεδόν άσκοπης μετακίνησης πλοίων του Πολεμικού Ναυτικού, επιβεβαιώνεται πλήρως από το γεγονός ότι, ενώ υπάρχουν τεχνικά οι τρόποι για τον έλεγχο των θαλασσίων συνόρων, η κυβέρνηση επέλεξε να μη τους χρησιμοποιήσει.

Ειδικότερα, το 2019 η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ παρέδωσε ένα ώριμο προς υλοποίηση έργο για την επιτήρηση του Ελληνικού θαλάσσιου χώρου, το Εθνικό Σύστημα Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Επιτήρησης (ΕΣΟΘΕ), με έτοιμες τεχνικές προδιαγραφές και εξασφαλισμένη χρηματοδότηση.

Το Εθνικό Σύστημα Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Επιτήρησης (ΕΣΟΘΕ) είναι ένα σημαντικό εργαλείο, που με τη χρήση της νέας τεχνολογίας (ραντάρ, κάμερες, ειδικό λογισμικό κλπ) βοηθά στην έγκαιρη επίγνωση της κατάστασης στο θαλάσσιο πεδίο, σε πραγματικό χρόνο και επί 24ώρου βάσεως.

Με την εγκατάσταση και ενεργοποίηση του ΕΣΟΘΕ, η χώρα μας θα μπορούσε να έχει ενισχυθεί σημαντικά στον τομέα της προστασίας των θαλασσίων συνόρων, στη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών, στην εξασφάλιση της ασφαλούς ναυσιπλοΐας, στην έγκαιρη παρέμβαση σε περιστατικά έρευνας και διάσωσης και στην αποτελεσματική παρακολούθηση της θαλάσσιας κυκλοφορίας.

Επίσης, η υλοποίηση του έργου θα βοηθούσε στην πάταξη κάθε μορφής παραβατικότητας (πχ λαθρεμπόριο, εμπόριο ναρκωτικών, παράνομη αλιεία κ.ά.), καθώς και στην προάσπιση των χωρικών μας υδάτων από ενέργειες που θίγουν τα κυριαρχικά μας δικαιώματα. Ταυτόχρονα θα μειώνονταν η άσκοπη χρήση επιχειρησιακών μέσων (πλωτά, εναέρια κλπ) καθώς και η καταπόνηση των στελεχών του Λιμενικού Σώματος και των ενόπλων δυνάμεων, αφού η παρέμβασή τους θα ήταν αναγκαία και στοχευμένη.

Από τις πρώτες ημέρες διακυβέρνησής της, η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ αναγνωρίζοντας τη σπουδαιότητα του έργου επιδόθηκε σε συστηματικές προσπάθειες για την υλοποίησή του.

Ειδικότερα, η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ κατάφερε τον Ιούλιο του 2015 να εγκριθεί η χρηματοδότηση του έργου από το Εθνικό Πρόγραμμα του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας 2014-2020 (τελικός προϋπολογισμός 62 εκ. ευρώ) και στη συνέχεια συγκρότησε Ομάδα Προπαρασκευής Έργου, με τη συμμετοχή στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και Σωμάτων Ασφαλείας, εμπειρογνομόνων, εξειδικευμένων καθηγητών ΑΕΙ και ειδικών επιστημόνων.

Ακολούθησε ο τεχνικός διάλογος, στον οποίο συμμετείχαν πάνω από 70 ενδιαφερόμενες εταιρείες από όλο τον κόσμο, εκπονήθηκε το τεύχος τεχνικών προδιαγραφών το οποίο και τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση, στις 17/08/2018 δημοσιεύτηκε η προκαταρκτική προκήρυξη, ενώ την περίοδο που ακολούθησε μελετήθηκαν και σχεδιάστηκαν και οι τελευταίες διαδικαστικές λεπτομέρειες του διαγωνισμού.

Τέλος, στα μέσα Ιουνίου του 2019 εξασφαλίστηκε και τυπικά η χρηματοδότηση για το έργο με την έκδοση της απόφασης χορήγησης επιδότησης της δράσης από το Εθνικό Πρόγραμμα «Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας 2014-2020».

Δυστυχώς όμως, ένα ώριμο έργο, με εξασφαλισμένη χρηματοδότηση και με μεγάλη σημασία για την επιτήρηση του θαλάσσιου χώρου της πατρίδας μας, πήγε στα αζήτητα με ευθύνη της κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας.

Η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας επέδειξε μια ανεξήγητη αδράνεια, αφού άφησε το 2019 ανεκμετάλλετο και παρά το γεγονός ότι ο ίδιος ο πρωθυπουργός στους εορτασμούς για τα 100 χρόνια του Λιμενικού Σώματος εξήγγειλε ότι άμεσα ξεκινά ο οριστικός διαγωνισμός για το ΕΣΟΘΕ, αυτός ο διαγωνισμός προκηρύχθηκε τελικά τον Ιούλιο του 2020, με αποτέλεσμα να χαθεί η ευρωπαϊκή χρηματοδότηση του έργου. Αυτό ουσιαστικά ομολόγησε και ο τότε Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής κ. Πλακιωτάκης, απαντώντας σε επίκαιρη ερώτηση στη Βουλή του αείμνηστου Νεκτάριου Σαντορινιού. Τότε ο Νεκτάριος Σαντορινιός είχε επισημάνει, μεταξύ άλλων, τα λάθη και τις καθυστερήσεις της κυβέρνησης της ΝΔ (αλλαγή του πλαισίου του διαγωνισμού, αντικατάσταση μελών της Επιτροπής Σύσταξης Τεχνικών Προδιαγραφών).

Τελικά ο διαγωνισμός (04/2020 αριθ. Διακήρυξης) δεν ολοκληρώθηκε ποτέ, αφού μέχρι σήμερα δεν έχουν ανακοινωθεί τελικά αποτελέσματα. Η κυβερνητική αβελτηρία είχε επίσης ως αποτέλεσμα, ακόμα και εάν υπήρχε η εκ νέου δυνατότητα χρηματοδότησης του έργου από ευρωπαϊκούς πόρους, αυτή ουσιαστικά να χαθεί, καθώς η τρέχουσα προγραμματική περίοδος λήγει το 2027 και το έργο έχει περίοδο υλοποίησης τουλάχιστον τα τρία χρόνια.

Τη σημασία της υλοποίησης του έργου τόνιζε σε ερώτηση που κατέθεσε τον Οκτώβριο του 2018 ο κ. Πλακιωτάκης, με την ιδιότητα του βουλευτή της αξιωματικής αντιπολίτευσης, προς τον τότε Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής κ. Κουβέλη. Ο κ. Πλακιωτάκης εξέφραζε την ανησυχία του για την απώλεια χρηματοδότησης του έργου, η οποία τελικά εξασφαλίστηκε από την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, ενώ αυτή χάθηκε επί των ημερών της δικής του Υπουργίας. Στην ίδια ερώτηση επεσήμανε εμμέσως τη χρησιμότητα της υλοποίησης του έργου με αφορμή την αύξηση των μεταναστευτικών ροών και τις Τουρκικές προκλήσεις αμφισβήτησης των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων με *«ιδιαιτέρη ένταση»*, όπως επεσήμανε στα *«θέματα έρευνας και διάσωσης και στα θέματα υποθαλάσσιων ερευνών»*.

Να θυμίσουμε επίσης ότι, ήταν ο ίδιος ο Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής της Νέας Δημοκρατίας κ. Πλακιωτάκης, ο οποίος σε επικοινωνιακό σόου που διοργάνωσε τον Ιούνιο του 2020 διαβεβαίωνε πανηγυρικά ότι *«η επιλογή του αναδόχου αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί αρχές του 2021»*, καταγγέλλοντας μάλιστα για δήθεν λάθη, αναποτελεσματικότητα και απροθυμία την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ.

Ωστόσο, σήμερα, έξι χρόνια μετά την ανάληψη της διακυβέρνησης της χώρας, τα γεγονότα διαψεύδουν τόσο τον κύριο Μητσοτάκη όσο και τον πρώην υπουργό κ. Πλακιωτάκη.

Με τις μεταναστευτικές ροές να είναι αυξημένες και τις Τουρκικές προκλήσεις αμφισβήτησης των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων να εντείνονται και να επεκτείνονται, τα θαλάσσια σύνορά μας δεν φυλάσσονται αποτελεσματικά, αφού είναι η ίδια η Νέα Δημοκρατία που παρέπεμψε στις καλένδες ένα τόσο χρήσιμο έργο, το οποίο της παραδόθηκε έτοιμο προς υλοποίηση και με εξασφαλισμένη χρηματοδότηση από την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ.

Ταυτόχρονα, η έρευνα και διάσωση ανθρώπων που κινδυνεύουν καθημερινά στη θάλασσα όπως είναι οι πρόσφυγες και μετανάστες, καθώς και επιβατών και πληρωμάτων παντός είδους πλοίου, που ανά πάσα στιγμή μπορούν να κινδυνεύσουν, καθίσταται δυσχερέστερη από την έλλειψη του εν λόγω συστήματος, με ό,τι αυτό μπορεί να σημαίνει. Παράλληλα ενθαρρύνονται όσοι επιδίδονται σε έκνομες ενέργειες (λαθρεμπόριο, παράνομη αλιεία, παράνομη διακίνηση ανθρώπων κλπ), καθώς και όσοι επιβουλεύονται τα κυριαρχικά μας δικαιώματα.

Κατόπιν των ανωτέρω,

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Γιατί μέχρι σήμερα δεν έχει υλοποιηθεί το έργο του Εθνικού Συστήματος Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Επιτήρησης (ΕΣΟΘΕ) από την κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, παρά το γεγονός ότι παραδόθηκε ως ώριμο προς υλοποίηση έργο, με εξασφαλισμένη χρηματοδότηση το 2019 από την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ;
2. Σκοπεύει η κυβέρνηση να υλοποιήσει το έργο του Εθνικού Συστήματος Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Επιτήρησης (ΕΣΟΘΕ) και αν ναι, με δεδομένες τις καθυστερήσεις και την ολιγωρία της κυβέρνησης της ΝΔ που οδήγησε στην απώλεια εξασφαλισμένων ευρωπαϊκών πόρων για το έργο, με ποια χρηματοδότηση;

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Καλαματιανός Διονύσης

Βέττα Καλλιόπη

Γαβρήλος Γιώργος

Γιαννούλης Χρήστος

Δούρου Ειρήνη

Κεδίκογλου Συμεών

Μπάρκας Κώστας

Παπαηλιού Γεώργιος

Παππάς Νικόλαος

Τσαπανίδου Πόπη

Ψυχογιός Γεώργιος